

Nevetnem kell azon a kis kommunikén, amelyet a napokban olvastam. Így hangzik az:

„A munkanélküliség nemzetközi egyesületének magyar csoportja f. hó...-én tartandó ülését a politikai helyzet zavarosságára való tekintettel bizonytalan időre elhalasztja. Az ülés megtartásáról a tagok értesítést fognak kapni.”

Mondom nevetnem kell, pedig sirnom kellene. Mert miről is van szó? Arról kérem, hogy van egy „nemzetközi egyesület a munkanélküliség ellen”, amelynek magyar csoportja ülést akar tartani, hogy tanácskozzanak a fenyegetően jelentkező munkanélküliség ellen.

Eddig rendben van az ügy, de ezután jön a nevetésség, a gúnyos kacaj, a lesajnálás, — remélem nem csak az én részemről, de mindazokéról, akik ezt olvassák. Nem tartom ugyan fontos dolognak az említett hosszúnevű egyesület működését, sem a központét, sem a magyar csoportét, de ha már megvan, ha már nagynevű politikuskok, publicisták, emberbarátok összeálltak egyesületbe, küzdeni akarván a munkanélküliség ellen, módokat keresve munkaalomra, akkor legalább teljesítsék kötelességüket, legalább akkor, amikor kell, amikor a legjobban kell, amikor leginkább lehet.

És mikor kell? Most kellett volna kérem, most, amikor a munkanélküliség megvan, amikor napról-napra fenyegetőbben jelentkezik a gazdasági válság. Most kell eszméket felvetni.

Vagy előbb vivisectiós kísérleteket akarnak végezni, vagy még nem tanulmányozhatták eléggé a munkanélküliséget?!

Egészen el kell pusztulni azoknak, akiknek nincs munkájuk, amíg a munkanélküliség elleni egyesület alkalmasnak találja az időt a tanácskozásra.

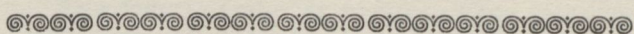
Ezért nevettem én, amikor a fentidézett kommunikét olvastam.

Katonák a Nemzeti Színházban.

Nem statiszta-hadsereg vonult be 1913. március 4-én a Nemzeti Színház színészbejáróján. Nem statiszta-sereg, hanem igazi katonák, teljes hadi felszereléssel, feltüzött szuronnal. A színház előtt topogtak a hidegben az éppen most felváltott őrcsapatok, míg a másik csapat bevonul a kis színészbejárón át a színház épületébe, hogy ott egy rövid időre

lecsatolják a bornyút és lefámasszák az éles golyóval töltött fegyvert. Bizonyára érdeklődéssel nézettek körül a bakák a nekik annyira idegen milliőben és bizonyára felcsillant a szemük, amikor megpillantottak egy-egy próbára siető színésznőt.

Az előadás pedig nemsokára kezdődik. Még a függöny nem gördült fel, de az ügyelő már idegesen tartja kezében a csengettyűt, hogy mindjárt megadja a jelt. — Tragédiára készülnek — odakinft. Hősök készülnek meghalni, asszonyok még visszafartják könnyeiket, gyermekek még szólítják apáikat, de jaj, már hallatszik a vasfüggöny csikorgása, a nép széles rajokban akar fellépni a színpadra... a katonák rohamra készülnek. Mi az!? Miért voltak katonák a Nemzeti Színházban!?

A pazar üzleti kirakatok üvegtábláin, a kávéházi fényes csillogású nagy ablakokon piros betűs nyomtatványok vannak. De nemcsak ezeken, hanem sok bankfiók utcára eső márványfalain is rikolt:

Éljen az általános, egyenlő, titkos választójog!

Mi ez! Mindenki az általános választójogot akarja! Minden nyilvános helyiségen, minden nagy üzleten, bankfiókon ott a felkiáltás: választójogot! Hiszen mindenki akarja a választójogot, hát megfogják adni. Nem kell általános sztrájk, nem kell, hogy vér folyjék, nem kell az iskolákat kaszárnyákká átalakítani, nem kell a vidéket csendőrségétől, a városokat helyőrségétől megfosztani, nem kell a gyerekeket féltetni, nyugodtan járhatnak tovább az iskolába, ahol most bizonyára a katonákat tanítják írni-olvasni, mert végre belátták, hogy akik eddig nem tudtak írni, olvasni, 20—25 éves férfiak, nem éretek a választójogra, tehát megtanítják a tudományra, beléjük akarják önteni a kultura szeretetét, tehát a gyerekeket hazaküldték!? Bizonyára így van, mert hiszen az egész főváros piros betűkkel ordítja, hogy neki kell a választójog, tehát megfogja kapni a főváros, az ország az általános választójogot.

Pardon, fentebb tévedtem. Azt írtam, hogy mindenki akarja a választójogot? Nem, kérem, mondom tévedtem. Hanem most nem tévedek: mindenki fél az általános választójogtól, de jól ismerik azt a közmondást, amely szerint csalánba nem üt a menykő.

Casals Pabló és Molnár Antal.

Az európai hírességű cellóművész, a nagy Casals, akinek hangversenyein a legelőkelőbb közönség tölti meg zsúfolásig a legnagyobb termet is, mondom a nagy Casals Pabló felkérte Molnár Antalt, a szerény magyar zeneszerzőt, a kiváló zeneelméleti író, hogy írjon neki egy zenedarabot, amelyet Budapesten akar legközelebbi hangversenyén előadni.

* * *

Ez a hír kétszeres örömmel tölt el bennünket. Elsősorban megbecsülését látjuk ezen tényben a magyar tehetségnek, amelyet Casals Pabló bűvös cellója szárnyára kap és végig hullámoztatja mindenütt, ahol megértik a művészetet. Az emberek tapsolni fognak Casals Pablónak és Molnár Antalnak, a szerény magyar zeneszerzőnek... Azután örülünk ezen ténynek azért, mert Molnár Antalnak igen nagymértékű közössége van éppen a „Kulturá”-val, amelynek hasábjain közli új évfolyamunkban az ő nagy tudásának értékes megállapításait. Azok a cikkek, amelyekben Molnár Antal a zeneszerzésről könnyed, érdekes modorban ír, a legszélesebb körben tarthatnak számot az érdeklődésre és jól esik nekünk, hogy a mostani aktualitásból elismerésünket tolmácsolhatjuk.

Nagyon sajnáljuk a m. kir. Operaházat.

Még olyan előkelő urat sem fogadnak benne szívesen, mint Chabert ezredest. Pedig milyen sokáig készültek erre a vendéglátásra. Mindenféle előkészületet megtettek, kicserélték a személyzetet, nagy tisztogatást csináltak, a házigazda invitálta vendégeket sippal, dobbal, nádi hegedűvel, a fogadtatás előtt megvoltak mindazok a kellemetlenségek, amelyek színházi körökben babonás hit szerint a sikert konferálják be — mégsem! Chabert ezredes ebben a szerencsétlen dalműben nagy nehézségek után jut annyi eredményhez, hogy felismerik, de már hiába, felesége másé, nem marad egyéb számára, mint az öngyilkosság, amit Chabert ezredes a szerző utasítása szerint becsületesen meg is tesz.

* * *

Szegény Chabert ezredesnek nincs szerencséje. Egy szép estén feltámadt a m. kir. Operaházban, ahol nemcsak szerepe szerint, de színháztörténetileg is feltámadataflanúl meghalt. Most már ott boljong nyugtalan lelke valahol az ócska díszletek raktárában és a poros könyvtár állványai között. Ezért pedig összes hozzátartozói, de különösen a m. kir. Operaház fogadják legőszintébb részvétünket.

